

Towarzystwo Przyjaciół Chorych
„Hospicjum im. św. Łazarza”
ul. Fatimska, nr 17, kod 31-831 Kraków
KRS: 0000048149, REGON: 350552429
e-mail:zarzad@hospicjum.org, www.hospicjum.krakow.pl

SPRAWOZDANIE
Z DZIAŁALNOŚCI
TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ CHORYCH
„HOSPICJUM IM. ŚW. ŁAZARZA”
ZA ROK 2012

Sprawozdanie merytoryczne za 2012 rok **Towarzystwa Przyjaciół Chorych „Hospicjum im. św. Łazarza”** **z siedzibą w Krakowie**

Towarzystwo Przyjaciół Chorych Hospicjum im. św. Łazarza
adres: ul. Fatimska, nr 17, kod 31-831, poczta Kraków
data i wpisu i numer KRS: 27.09.2001; KRS: 0000048149, REGON: 350552429

Członkowie Zarządu

Jolanta Stokłosa - prezes
Elżbieta Złowodzka - wiceprezes ds. medycznych
Magdalena Maciukiewicz - wiceprezes ds. organizacyjnych
Anna Arciszewska - skarbnik
Aleksandra Łabza - sekretarz
ks. Jan Machniak - członek
Władysław Miękina - członek
Krystyna Tomkiewicz - członek

Część I

Misja i wartości

Towarzystwo Przyjaciół Chorych „Hospicjum im. św. Łazarza” zostało powołane do realizacji idei hospicyjnej, z którą mamy żyć i działać.

Hospicjum św. Łazarza wypełnia swoją misję poprzez służenie choremu w ostatnich miesiącach, dniach, godzinach jego życia oraz wspieranie rodziny chorego w trudnym okresie odchodzenia bliskiej osoby. Obejmuje chorego opieką medyczną, pielęgnacyjną, duchową, psychologiczną i socjalną, stara się czynić wszystko, aby mógł żyć bez bólu, wśród bliskich i przyjaznych mu osób do naturalnej śmierci. W trosce o chorego jednoczy, w pełnieniu opieki, rodzinę, personel medyczny, wolontariuszy i jego przyjaciół. Opierając swoją działalność na wartościach chrześcijańskich niesie pomoc wszystkim ludziom, bez względu na wyznanie, poglądy, sytuację rodzinną czy materialną

Charyzmatem Hospicjum jest towarzyszenie ludziom nieuleczalnie chorym, będącym w ostatnim okresie ziemskiego życia. Chorzy i ich rodziny w trakcie przeżywania czasu odchodzenia otwierają się na Ewangelię. Hospicjum stara się im w tym otwieraniu pomagać i towarzyszyć. To towarzyszenie jest rozciągnięte także na rodziny w żałobie

Cele statutowe Towarzystwa

- a) ochrona i promocja zdrowia,
- b) niesienie pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób,
- c) działalność na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym,
- d) działalność charytatywna,
- e) działalność na rzecz osób niepełnosprawnych,
- f) działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym,
- g) działalność wspomagająca rozwój wspólnot i społeczności lokalnych,
- h) nauka, szkolnictwo wyższe, edukacja i oświata, w szczególności w zakresie ochrony zdrowia,
- i) wypoczynek dzieci i młodzieży,

- j) działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społeczeństwami,
- k) promocja i organizacja wolontariatu.

Główną działalnością Towarzystwa Przyjaciół Chorych „Hospicjum im. św. Łazarza” w Krakowie jest niesienie wszechstronnej opieki osobom chorym oraz wspieranie rodzin w trakcie choroby ich bliskich, jak również w okresie żałoby. Profesjonalna pomoc medyczna, pielęgniarska, duchowa, psychologiczna i socjalna jest realizowana w formach: opieki domowej, stacjonarnej i ambulatoryjnej w Hospicjum Stacjonarnym i Ośrodku Opieki Hospicyjnej Towarzystwa, w którym działają również Poradnia Obrzęku Limfatycznego oraz zespoły długoterminowej opieki domowej.

Działalnością Towarzystwa zarządza Zarząd, wybierany przez Walne Zebranie Członków. Organem kontroli jest Komisja Rewizyjna, wybierana również przez Walne Zebranie. Kadencja Zarządu i Komisji Rewizyjnej trwa trzy lata. Zespołem doradczym jest Rada Seniorów do której zarząd zaprasza osoby z grona członków poprzednich Zarządów i Komisji Rewizyjnych, działających aktywnie członków Towarzystwa oraz Przyjaciół. Członkiem honorowym Towarzystwa jest ks. kardynał Franciszek Macharski.

W 2012 roku Zarząd Towarzystwa prowadził prace dostosowania działalności w ochronie zdrowia do zapisów ustawy z dnia 15 maja 2011 roku o działalności leczniczej. Obecnie struktura organizacyjna działalności leczniczej w TPCh Hospicjum im. św. Łazarza oraz pozostałej działalności statutowej jest następująca:

Schemat jednostek organizacyjnych Towarzystwa

Działalność w zakresie ochrony zdrowia

1. Hospicjum Stacjonarne   **2. Ośrodek Opieki Hospicyjnej**

- Oddział Stacjonarny
- Dział Farmacji Szpitalnej
- Zespół Kontroli Zakażeń
- Biuro
- Hospicjum Domowe
- Poradnia Medycyny Paliatywnej
- Poradnia Leczenia Obrzęku Limfatycznego
- Pielęgniarska Domowa Opieka Długoterminowa
- Zespół Opieki Długoterminowej

Pracą Hospicjum Stacjonarnego i Ośrodka Opieki Hospicyjnej kieruje Lekarz Naczelny – dr n.med. Tomasz Grądalski, powoływany przez Zarząd. Pracą pielęgniarek kieruje Przełożona Pielęgniarek – mgr Anna Białoń-Janusz.

Pozostała działalność:

- Zespół Wsparcia Osieroconych
- Ośrodek Wolontariatu
- Ośrodek Edukacji
- Klub dr Jana Deszcza
- Kapelania
- Zespół Pozyskiwania Środków i Promocji
- Zespół ds. Zarządu

Powyższa działalność jest wspierana przez Zespół Księgowości, Zespół Administracji, Zespół Techniczno – Gospodarczy, Zespół Kuchni i Zespół Dozoru.

Część II

Opieka paliatywna i hospicyjna obejmująca chorego i jego rodzinę

1. Hospicjum Stacjonarne (44 łóżka)

W 2012 r. liczba chorych przebywających na Oddziale wyniosła 618 (580 przyjętych w 2012 r. + 38 z 2011 r.), zmarło 457 osób, liczba osobodni 13 110 (w tym liczba nadwykonań 497 osobodni), średni czas pobytu 1 pacjenta na oddziale 21,5 dnia, liczba chorych objętych programem rehabilitacji 177, liczba rehabilitacji 2923, liczba chorych pod opieką psychologa 242, liczba udzielonych konsultacji psychologicznych 1160, liczba chorych biorących udział w terapii zajęciowej 81. Liczba chorych samotnych 14, liczba chorych bezdomnych 15. Liczba chorych samotnych i bezdomnych 5.

W skład Zespołu Hospicjum Stacjonarnego w 2012 r. wchodziło: 4 lekarzy (4,0), 42 pielęgniarki (37 etatów), 7 opiekunów (4,25 etatu), 1 kapelan (0,5 etatu), dietetyk (1 etat), 2 psychologów (2 etaty), 2 pracowników socjalnych (1 etat), 2 rehabilitantów (2 etaty), terapeuta zajęciowy (0,75 etatu), 10 salowych (10 etatów). Pacjenci Oddziału Stacjonarnego korzystali w ramach terapii zajęciowej z pomieszczeń Ośrodka Dziennego.

Opieka stacjonarna była refundowana w ubiegłym roku przez NFZ w wysokości 210 zł za osobodzień. Realny koszt opieki wynosił 350 zł za osobodzień.

2. Poradnia Medycyny Paliatywnej

Zadaniem Poradni Medycyny Paliatywnej jest udzielanie konsultacji chorym z zaawansowaną chorobą, najczęściej nowotworową, wymagającym terapii objawowej i wsparcia. W 2012 roku konsultacje w Poradni były udzielane przez lekarzy posiadających specjalizację z medycyny paliatywnej, a wizyty domowe przy wsparciu lekarzy Hospicjum Domowego. Poradnia oferowała również konsultacje pielęgniarskie i psychologiczne. Lekarze w 2012 r. udzielili chorym 255 konsultacji lekarskich i odbyli 987 wizyt domowych, w sumie udzielono 1242 konsultacji lekarskich oraz 10 konsultacji psychologicznych. Zespół Poradni realizujący konsultacje i wizyty składał się z 11 lekarzy, pracujących w wymiarze (2 etatów). Konsultacje lekarskie w 2012 r. były refundowane przez NFZ w wysokości 40 zł, a ich średni koszt realny wynosił 57 zł

3. Hospicjum Domowe (całościowa opieka zespołowa w domu chorego)

W 2012 r. pod opieką Hospicjum Domowego było 669 chorych (543 przyjętych w 2012 r. + 126 przyjętych w 2011 r.), zmarło 580. Średnio w ciągu miesiąca pod opieką było 105 chorych. Średni czas opieki jednego chorego wynosił 28 dni, suma osobodni wszystkich chorych, korzystających z pomocy Hospicjum Domowego, zamknęła się liczbą 18403, w tym liczba nadwykonań 4533 osobodni. Zespół odbył 12 347 wizyt w domu chorego, w tym lekarzy 3082, pielęgniarek 7448, psychologów 299, rehabilitantów 1484. Liczba interwencji społecznych wynosiła 34. W Hospicjum Domowym w 2012 r. pracowało: 8 lekarzy (4 etaty), 12 pielęgniarek (11,75 etatu), 2 rehabilitantki (2 etaty), 1 psycholog (1 etat), 1 pracownik socjalny (0,5 etatu). Świadczenia w Hospicjum Domowym były w 2012 r. refundowane przez NFZ w wysokości 42 zł za osobodzień, natomiast średni koszt realny osobodnia wynosił 73,5 zł.

Część III

Pozostała działalność lecznicza

1. Poradnia Obrzęku Limfatycznego

Poradnia Obrzęku Limfatycznego w 2012 r. obejmowała opieką pacjentów z rozwiniętym obrzękiem chłonnym, a także zagrożonych rozwojem tego schorzenia. Pod opieką Poradni pozostawały przede wszystkim kobiety po mastektomii i chorzy z obrzękiem chłonnym wtórnym do niewydolności żylniej. Liczba chorych pozostających pod opieką Poradni wynosiła w 2012 roku 1081 osób. W roku sprawozdawczym skorzystało z nich z pomocy rehabilitacyjnej Poradni 667 osób, w tym 291 nowo zarejestrowanych. Wśród powyższych 677 pacjentów było 610 kobiet, 50 mężczyzn i 17 dzieci. W minionym roku wykonano: 1316 ręcznych drenaży limfatycznych, 3517 wielowarstwowych bandażowań, 2269 ćwiczeń fizycznych oraz 3382 kontrole fizjoterapeutyczne. Średnio z pomocy fizjoterapeutycznej korzystało 19 osób dziennie. W Poradni Leczenia Obrzęku Limfatycznego w 2012 r. pracowały 3 rehabilitantki (3 etaty). Działalność Poradni Leczenia Obrzęku Limfatycznego nie była kontraktowana przez NFZ. Działalność Poradni od dwóch lat jest finansowana ze środków własnych Towarzystwa.

2. Opieka nad przewlekle chorym

Pielęgniarska Domowa Opieka Długoterminowa

W 2012 r. pod opieką 3 pielęgniarek (2,5 etatu) było 30 chorych (4369 osobodni). U każdego z chorych wizyty pielęgniarskie odbywały się cztery razy w tygodniu. Średni czas opieki wynosił 145,6 dni. Świadczenia były refundowane przez NFZ w kwocie 26,00 zł. Średni realny koszt w 2012 r. wyniósł 26,5 zł za osobodzień.

Zespół Opieki Długoterminowej

Zadaniem Zespołu jest pomoc przewlekle chorym świadczona w domu chorego. Do opieki przyjmowani są chorzy (głównie starsze małżeństwa lub osoby samotnie mieszkające) w oparciu o ich pisemną prośbę lub prośbę rodziny, zawierającą przyczyny objęcia opieką przez Zespół. Działania Zespołu są koordynowane przez pielęgniarkę (1 etat). W skład Zespołu wchodzi również wolontariusze. W 2012 r. zespół obejmując swoją opieką 30 chorych w ich domach rodzinnych, odbył 602 wizyty pielęgniarskie, 51 konsultacji lekarza dermatologa i 16 konsultacji psychologa.

Średni koszt wizyty w domu chorego, trwającej średnio 2 godziny wyniósł 75 zł.

Część IV

Opieka skierowana do osób przeżywających żałobę

Zespół Wsparcia Osieroconych

Powstały w 2011 roku Zespół Wsparcia Osieroconych, w roku sprawozdawczym pozyskał dla swej działalności kilku wolontariuszy, dzięki czemu profesjonalna pomoc psychologiczna dla osób będących w żałobie mogła zostać poszerzona o cotygodniowe spotkania indywidualne i zajęcia terapeutyczne odbywane w małych grupach. Pod opieką psychologiczną w 2012 r. było 185 rodzin, w tym nowo zgłoszonych 92. Ofiarowywane wsparcie obejmowało spotkania indywidualne w Hospicjum (odbyto 156 spotkań), rozmowy

telefoniczne (426 rozmów), wizyty domowe (46 wizyt) oraz kontakt korespondencyjny (listy, maile - 23). Osoby będące w żałobie były zapraszane także do korzystania z wolontaryjnych porad prawnika (40 porad) oraz pracownika socjalnego (87 porad) i kapelana. Osoby będące w żałobie zapraszane były także na rozmowy z odpowiednio przygotowanymi wolontariuszami (198 spotkania), na zajęcia Klubu dr J. Deszcza, a także na Wigilię i Śniadanie Wielkanocne. Zespół, z pomocą wolontariuszy i członków Klubu dr J. Deszcza organizował co miesiąc spotkania dla rodzin osieroconych, podczas których duszpasterz Hospicjum sprawował Mszę Św., a następnie odbywało się spotkanie na temat przeżywania żałoby. Na każde spotkanie był przygotowywany przez psychologów materiał dotyczący problemów związanych z osieroceniem, który był zamieszczany w rozdawanych przed Mszą Św. materiałach. Zaproszenia na Msze Św. przesyłane były pocztą. W 2012 r. wysłano ponad 1550 listów.

Psycholodzy i Wolontariusze Zespołu brali czynny udział w przygotowaniu zabawy dla dzieci osieroconych, w pikniku w ogrodzie hospicyjnym oraz w balu organizowanym dla dzieci przez PCK w Nowohuckim Centrum Kultury. W skład Zespołu Wsparcia Osieroconych wchodził psycholog, socjolog i 16 przeszkolonych wolontariuszy.

Część V

Działalność Zespołów Towarzystwa uczestniczących w opiece nad chorym

1. Opieka duszpasterska

W 2012 roku opieką duchową obejmowani byli pacjenci Oddziału Stacjonarnego i w miarę potrzeb, Hospicjum Domowego oraz ich rodziny, a także wolontariusze i pracownicy. Ks. Kapelan ofiarowywał chorym, oprócz posługi sakramentalnej, dar towarzyszenia – obecności i rozmowy. Msze Św. sprawowane były w kaplicy Domu - Hospicjum w niedziele i święta o godz. 11.00, natomiast w dni powszednie o godz. 18.00. W ramach opieki duszpasterskiej ks. Kapelan (1/2 etatu) sprawował także comiesięczne Msze Św. dla osób osieroconych (ostatni piątek miesiąca), pracowników (pierwszy czwartek miesiąca) oraz wolontariuszy (pierwsza środa miesiąca). Uczestniczył w wyjazdach seniorów. Prowadził uroczystości pogrzebowe chorych samotnych, które były przygotowywane przez pracownika socjalnego oraz członków Klubu dr J. Deszcza. Prowadził rekolekcje dla społeczności Hospicjum św. Łazarza.

Duszpasterz Hospicjum sprawował również opiekę nad klerykami, którzy odbywali praktyki lub byli wolontariuszami. W 2012 r. w Hospicjum posługiwali klerycy: Wyższego Seminarium Duchownego Diecezji Krakowskiej (34), Zgromadzenia Księża Misjonarzy (5), Zakonu Paulinów (15), Zgromadzenia Księża Misjonarzy Saletynów (14), Zakonu Braci Mniejszych Kapucynów (8).

2. Wolontariat

Chorym na Oddziale Stacjonarnym posługiwało 106 wolontariuszy, ofiarowując 14703 godziny, w opiece domowej 35 służyło chorym i ich rodzinom, dając 3365 godzin, 13 wolontariuszy pomagało w Zespole Wsparcia Osieroconych (377 godziny).

W pracach biurowo – administracyjnych i gospodarczych pomagało 44 osoby (7736 godzin). Wolontariusze biurowi przygotowywali materiały informacyjne, zestawienia danych, wysyłali korespondencję, prowadzili kronikę hospicyjną, prowadzili bibliotekę czy udzielali porad prawnych. Wolontariusze

Zespołu Gospodarczego wykonywali naprawy, opiekowali się kaplicą i zakrystią, dbali o rośliny w domu hospicyjnym. 5 wolontariuszek angażowało się w prace dotyczące przygotowania „Informatora dla Wolontariuszy”.

28 wolontariuszy tworzących Hospicyjną Różę Różańcową wspierało Hospicjum modlitwą.

22 pracowników brało bezinteresowny udział w prowadzeniu wykładów i warsztatów na kursach dla wolontariuszy i podczas comiesięcznego szkolenia wstępnego.

Ośrodek organizował co miesiąc dla wolontariuszy spotkania w pierwszą środę miesiąca, spotkania z filmem w trzeci poniedziałek miesiąca oraz dyżury psychoterapeuty dla wolontariuszy – jeden raz w tygodniu. W dniach 25 – 27 maja 2012 r. odbyły się rekolekcje dla wolontariuszy, rodzin osieroconych i pracowników, w których uczestniczyło 40 osób.

W dwutygodniku młodzieżowym DROGA ukazał się w grudniu artykuł na temat wolontariatu Hospicjum św. Łazarza (wywiad z asystentem Ośrodka Wolontariatu p. M.Brząk).

Wolontariat młodzieżowy „Z żonkilem w tle” działający w Zespole Pozyskiwania Środków i Promocji liczył 20 uczniów, którzy w 2012 pomagali w różnych pracach oraz w kwestach i organizacji Pól Nadziei. Dokładna informacja została podana w części sprawozdania dotyczącego działalności Zespołu Pozyskiwania Środków.

3. Działalnia edukacyjne

Działalność szkoleniowo - edukacyjna prowadzona była przez Ośrodek Edukacji oraz przez pracowników, wolontariuszy i członków Zarządu Towarzystwa z innych Zespołów Towarzystwa, którzy realizowali projekty w ramach wykonywanych przez nich zadań edukacyjnych.

a. Zadania Ośrodka Edukacji:

- Prowadzenie prac związanych z wyszukiwaniem bieżących informacji z dziedziny medycyny paliatywnej w czasopismach polskich i zagranicznych. Ciekawe artykuły były wykorzystywane podczas prowadzonych dla pracowników i wolontariuszy Hospicjum św. Łazarza w szkoleń doskonalących.
- Czuwanie nad sprawnym działaniem biblioteki hospicyjnej i jej dostępnością dla zainteresowanych.
- Przyjmowanie delegacji z innych ośrodków hospicyjnych, grup zorganizowanych oraz organizowanie dla nich prelekcji oraz zapoznania się z funkcjonowaniem domu hospicyjnego.
- Współdziałanie w organizowaniu wizyt delegacji zagranicznych.
- Współpraca w organizacji praktyk studentów i uczniów liceów.
- Prowadzenie grafiku obciążeń sali wykładowej, sali warsztatowej i innych sal, na których prowadzone są zajęcia dydaktyczne.

Pracownik Ośrodka (4/5 etatu) prowadził w ramach comiesięcznych szkoleń wstępnych dla kandydatów na wolontariuszy prelekcje „Zasady opieki hospicyjnej”.

b. Współpraca z uczelniami i szkołami

W 2012 roku następujące uczelnie i szkoły wydelegowały na praktyki do Hospicjum im. św. Łazarza w sumie 401 studentów, którym rozplanowano praktyki i przydzielono opiekunów:

- Krakowska Akademia im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego: Wydział Zdrowia i Nauk Medycznych (125 osób) oraz Wydział Psychologii i Nauk o Rodzinie (1 osoba),
- Akademia Wychowania Fizycznego im. Bronisława Czecha w Krakowie, Wydział Rehabilitacji Ruchowej (9 osób),
- Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej, Instytut Nauk o Wychowaniu (10 osób),
- Uniwersytet Jagielloński: Collegium Medium Wydziału Nauk o Zdrowiu (226 osób), Instytut Psychologii (21 osób),
- Małopolska Wyższa Szkoła Zawodowa im. Józefa Dietla w Krakowie, ul. Wincentego Pola (1 osoba)
- Krakowska Wyższa Szkoła Promocji Zdrowia przy ul. Krowoderskiej 73, w Krakowie (2 osoby),
- Zespół Jednostek Edukacyjnych Województwa Małopolskiego, Szkoła Policealna Pracowników Służb Medycznych i Społecznych dla Dorosłych w Krakowie, oś. Teatralne 4a (1 osoba)
- Gdański Uniwersytet Medyczny, Wydział Nauk o Zdrowiu (1 osoba)
- Podhalańska Państwowa Szkoła Zawodowa w Nowym Targu, Instytut Pielęgniarstwa (1 osoba),
- Policealna Szkoła Medyczno – Społeczna GLOKER, Oddział w Krakowie, ul. Szlak 32/1 (1 osoba),
- Szkoła Ekonomii i Biznesu, Policealnej Szkoły Zawodowej, ul. Westerplatte 1/19 w Krakowie (1 osoba),
- Stowarzyszenie Księgowych w Polsce, Oddział Okręgowy w Krakowie, ul. Kazimierza Wielkiego 19 (2 osoby),

50 studentów z Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II odbywało jednorazowe zajęcia dydaktyczne.

Ośrodek Edukacji organizował prace dotyczące prowadzenia przez studentów badań do prac dyplomowych (za pomocą ankiet) wśród pracowników i wolontariuszy Hospicjum im. Św. Łazarza.

c. Kursy, szkolenia, pogadanki, konsultacje organizowane przez członków zarządu, pracowników i wolontariuszy TPCH Hospicjum im. św. Łazarza

- Szkolenie 6 tygodniowe dla parafian z Parafii św. Tadeusza Judy w Krakowie organizowanego przez Towarzystwo w ramach programu „Hospicyjny Wolontariat Parafialny”
- Warsztat dla wolontariuszy "Mój obraz siebie jako wolontariusza"
- Warsztat "Uzyskanie dojrzałości osobowej jako profilaktyka wypalenia zawodowego"
- Kurs dla zainteresowanych niesieniem opieki dla osób w żałobie
- Szkolenia dla rodzin i osób opiekujących się przewlekle chorymi i zainteresowanych wolontariatem w służbie choremu. W październiku i listopadzie 2012 r. zostały zorganizowane szkolenia dla trzech grupy osób głównie dla mieszkańców dzielnic Nowej Huty oraz dzielnicy Krowodrza, po których część uczestników włączyła się w wolontariat Hospicjum św. Łazarza. Szkolenie realizowano w ramach grantu :“Wolontariat – Każdy może pomóc” przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego Małopolska
- Szkolenie „Wolontariat w solidarności międzypokoleniowej” W okresie od 1 października do 25 października odbyło się dwudziestogodzinne szkolenie dla uczniów szkół gimnazjalnych i licealnych na temat

zrozumieniu potrzeb i problemów starszych i chorych ludzi, w tym ich dziadków oraz problemach komunikacji międzypokoleniowej. Szkolenie było prowadzone bez wynagrodzenia przez szkolące osoby. Wzięło w nim udział 28 uczniów szkół ponadpodstawowych. Szkolenie realizowano w ramach grantu :”Wolontariat – Każdy może pomóc” przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego [Małopolska](#)

- Szkolenia wstępne dla osób zainteresowanych wolontariatem. W każdy drugi poniedziałek miesiąca od stycznia do grudnia 2012 r. odbywały się czterogodzinne spotkania, w których uczestniczyły osoby zainteresowane wolontariatem. Nabór na szkolenie prowadzono drogą mailową i telefoniczną lub poprzez bezpośrednie kontakty. Spotkania prowadzone były bezinteresownie, bez wynagrodzenia. Wzięło w nich udział 101 osób, z czego 13 włączyło się do wolontariatu biurowego i gospodarczego, a 23 osoby kontynuowały szkolenie na 30 godzinnym kursie. Szkolenie realizowano podczas dziewięciu miesięcy w ramach grantu :”Wolontariat – Każdy może pomóc” przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego [Małopolska](#)
- Kurs dla wolontariuszy opiekunów chorych. W październiku 2012 r. zorganizowano 30 godzinny kurs dla wolontariuszy opiekunów chorych, odbywający się w Hospicjum św. Łazarza i trwający od 16 października do 10 grudnia 2012 r., Prowadzący wykłady i warsztaty wykonywali zajęcia bezinteresownie, nie pobierając wynagrodzenia. W kursie, na który były zapraszane osoby zainteresowane wolontariatem hospicyjnym uczestniczyło 113 osób, ukończyło 78 osób, zaliczając ponad 50% zajęć. W ciągu kilku tygodni dzięki prowadzonym wykładom i warsztatom słuchacze pozyskali wiadomości dotyczące pielęgnacji oraz towarzyszenia choremu. Część osób po kursie (71) zgłosiła akces do zespołu wolontariuszy służącego chorym, gdzie będzie mogła doskonalić umiejętności opieki nad chorym we współpracy z wolontariuszami opiekującymi się chorymi od kilku lat. Szkolenie w 2012 r. realizowano w ramach grantu :”Wolontariat – Każdy może pomóc” przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego [Małopolska](#)
- Dwie edycje szkolenia „Ku pomocy rodzinie osoby niepełnosprawnej” we wrześniu i listopadzie, mających na celu przekazanie rodzinom wiedzy na temat możliwości wsparcia postępowania rehabilitacyjnego prowadzonego dla osoby chorej i niepełnosprawnej przez domowników. Szkolenie kierowane było do wszystkich rodzin osób niepełnosprawnych, głównie zaś do osób w wieku emerytalnym, u których brak sprawności fizycznej jest wielkim problemem dla będącego również w starszym wieku współmałżonka. W obu edycjach wzięło udział w sumie 56 osób z Krakowa i powiatu krakowskiego. Szkolenia realizowane były w ramach projektu grantowego „Ku pomocy rodzinie osoby niepełnosprawnej” przy wsparciu finansowym ze środków PEFRON będących w dyspozycji Województwa Małopolskiego [Małopolska](#)
- Dwie edycje szkolenia dla chorych i ich rodzin czy opiekunów oraz innych zainteresowanych osób opiekujących się chorymi z obrzękiem limfatycznym. Szkolenia realizowane były w ramach projektu grantowego „Rola opiekuna w postępowaniu mającym na celu zapobieganie wystąpienia lub prowadzenia postępowania usprawniającego osób niepełnosprawnych z obrzękiem limfatycznym” przy wsparciu finansowym ze środków PEFRON będących w dyspozycji Województwa Małopolskiego

- Pogadanki dla szkół - W listopadzie prowadzone były nieodpłatnie pogadanki w szkołach na temat wolontariatu młodzieżowego, możliwości pomocy oferowanej osobom chorym, niepełnosprawnym, starszym. Podawano również przykłady z działań młodych wolontariuszy w Hospicjum św. Łazarza, a także informowano o pracach Klubów Przyjaciół Żonkila, które działają w szkołach. Dzięki prowadzonemu projektowi nastąpiło duże zainteresowanie pogadankami. W roku 2012 zostało przeprowadzonych 28 pogadanek (2 przedszkola, 6 szkół ponadgimnazjalnych, 5 szkół podstawowych oraz 10 gimnazjów) w Krakowie i okolicach m.in. w Radziszowie, Zalasiu, w Zabierzowie Bocheńskim, w Kluczach. Celem spotkań z dziećmi i młodzieżą była prezentacja możliwości jakie może dawać wolontariat, uwrażliwienie ich na problemy ludzi ciężko chorych, cierpiących w hospicjum i ludzi starszych, samotnych przebywających w opiece domowej długoterminowej oraz przedstawienie sposobów pomocy i rodzajów akcji organizowanych na rzecz Hospicjum św. Łazarza w województwie małopolskim. Pogadanki w 2012 r. realizowano w ramach grantu :”Wolontariat – Każdy może pomóc” przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego Małopolska
- Konsultacje dla ngo – W październiku i listopadzie starano się podzielić wiedzą i doświadczeniem na temat organizacji i prowadzenia wolontariatu przez stowarzyszenia i fundacje. Niestety pomimo zamieszczenia informacji o konsultacjach na stronach ngo malopolska jak i na stronach Województwa Małopolskiego nie było chętnych osób do skorzystania z oferty poza stowarzyszeniem hospicyjnym z Zakopanego i fundacji z Nowego Targu. Jak istotne są dyskusje pomiędzy członkami zarządów na temat działalności organizacji pożytku publicznego wykazały dopiero wprowadzone spotkania wyjazdowe, które odbyto w Hospicjum Stacjonarnym w Nowym Sączu (21 listopada 2012), Domowym Hospicjum w Tarnowie (23 listopada 2012) oraz grupie charytatywnej Caritasu w Słomnikach (27 listopada 2012). Konsultacje realizowano w ramach grantu :”Wolontariat – Każdy może pomóc” przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego Małopolska

d. Spotkania i prelekcje z osobami i grupami oraz studentami zainteresowanymi opieką hospicyjną i wolontariatem

- Spotkanie z grupą z Sanoka - zapoznanie z zasadami opieki hospicyjnej
- Spotkanie z grupą Kościoła Domowego z Słupska.
- Spotkania ze studentami Uniwersytetu Trzeciego Wieku UPJPII
- Dwie wolontariuszki z Hospicjum św. Ojca Pio w Radomiu odbywały staż w Hospicjum św. Łazarza

e. Udział Pracowników i Wolontariuszy w konferencjach

- Konferencja „Opieka paliatywno – hospicyjna w Krakowie” organizowana przez Sekcję Ochrony Zdrowia Towarzystwa Lekarskiego Krakowskiego wraz z Fundacją Szanujmy Godność Człowieka w którym brała udział J.Stokłosa
- Jolanta Stokłosa uczestniczyła w marcu w Warszawie w dwudniowej konferencji „Opieka Paliatywna w Polsce 2012” w dyskusji okrągłego stołu: Czy istnieje sprzeczność zapisów w ustawie o działalności leczniczej z 15 kwietnia 2011 roku z ustawą o działalności pożytku publicznego i wolontariacie z 24 kwietnia 2003 roku; czy istnieje konieczność

przekształcania działalności społecznej organizacji pozarządowych z mocy prawa w działalność gospodarczą?

- mgr inż. Renata Połomska i mgr Elżbieta Wesołek prowadziły wykłady i warsztaty podczas konferencji "Podzielmy się dobrem. WOLONTARIAT 50+" w Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się”. W spotkaniu uczestniczyli dyrektorzy, liderzy i kierownicy wszystkich Uniwersytetów Trzeciego Wieku z rejonu Małopolski oraz studenci UTW
- Wolontariusze i członkowie Klubu dr Jana Deszcza uczestniczyli w Spotkaniu Formacyjno – Szkoleniowym w Licheniu organizowanym przez Forum Hospicjów Polskich na temat „Ubóstwo – wyzwaniem dla współczesnego człowieka”

f. Konferencje organizowane przez Towarzystwo Przyjaciół Chorych Hospicjum im. św. Łazarza:

1. Konferencja „U źródeł hospicjum w Krakowie” dla przedstawicieli Hospicjów z całej Polski. W programie: Dzieła miłosierdzia Metropolity Krakowskiego Ks. Kardynała Stefana Sapiehy. Stanisław Kownacki – krakowski lekarz prowadzący pierwszy „oddział” hospicyjny w latach 1972 – 1978, Wpływ prac Synodu Krakowskiego powołanego przez Ks. Kardynała Karola Wojtyłę dokumentów „Apostolstwo Miłości” i „Duszpasterstwo Chorych” na powstanie Hospicjum, „Gdzie będziesz Hospicjum po 1 lipca 2012 roku ? - sprawa ustawy o działalności leczniczej i dalszego działania”.
2. Konferencja „Odcienie Hospicyjnej Nadziei. Opieka hospicyjna w służbie chorym.” organizowana wraz z Instytutem Nauk o Rodzinie UPJPII w Krakowie, Katedra Pracy Socjalnej i Profilaktyki Społecznej pod patronem Przewodniczącego Rady Miasta Bogusława Kośmidera i Jego Magnificencji Ks. Rektora Prof. dr hab. Władysława Zuziaka UPJPII. Wykładowcy byli: Ks. Prof. dr hab. Janusz Mastalski dr Małgorzata Radwan-Ballada, dr hab. Małgorzata Duda, mgr Józefa Grodecka, dr n.med. Tomasz Grądalski, mgr Elżbieta Wesołek, mgr Józefa Kucharska oraz mgr Dorota Adamska
3. Konferencja „Rola rehabilitacji w zapobieganiu występowania obrzęku limfatycznego” pod patronatem Marszałka Województwa Małopolskiego Marka Sowy, organizowana przez Towarzystwo w ramach projektu grantowego „Rola opiekuna w postępowaniu mającym na celu zapobieganie wystąpienia lub prowadzenia postępowania usprawniającego osób niepełnosprawnych z obrzękiem limfatycznym” przy wsparciu finansowym ze środków PEFRON będących w dyspozycji Województwa Małopolskiego

Szkolenia dla Zespołów z Hospicjów i Oddziałów Medycyny Paliatywnej Województwa Małopolskiego

Konsultant Wojewódzki w dziedzinie Medycyny Paliatywnej dr T. Grądalski, organizował w domu – Hospicjum św. Łazarza spotkania doszkalające z medycyny paliatywnej dla pracowników zespołów paliatywnych i hospicyjnych z Małopolski (5 spotkań).

Część VI

1. DZIAŁALNOŚĆ ZESPOŁU POZYSKIWANIA ŚRODKÓW I PROMOCJI

Działania mające na celu pozyskanie środków oraz promocję opieki hospicyjnej realizowanej przez TPCh Hospicjum im. św. Łazarza prowadzi trzyosobowy Zespół Pozyskiwania Środków

A. PROGRAM POLA NADZIEI - PIĘTNASTA EDYCJA

„Pola Nadziei – dzieło Twoich rąk”

11 marca – 27 maja 2012 r.

Honorowy patronat: Honorowym patronem, od pierwszych Pól Nadziei w 1998 roku, jest ksiądz kardynał Franciszek Macharski, a partnerem akcji firma BP.

W 2012 r. patronat medialny nad akcją sprawowali: Telewizja Polska w Krakowie, Radio Plus, Dziennik Polski, Gość Niedzielny, Głos Tygodnik Nowohucki, Portal deon.pl.

Realizację akcji wsparli: BP Europa, Porozumienie Dzielnic Nowohuckich, Krakowska SKOK, MPK SA, Radio Taxi Barbakan, Centrum Witek, Agencja AMS, Filmotechnika, ZHR, Drukarnia Leyko.

Program Pola Nadziei spełnia trzy cele:

1. promocję opieki paliatywnej i hospicyjnej,
2. pozyskanie środków finansowych na prowadzenie powyższej opieki
3. uwrażliwianie dzieci i młodzieży na potrzeby ludzi chorych i niepełnosprawnych realizowane poprzez współpracę ze szkołami w Krakowie i jego okolicach.

Odbywa się wiosną i jesienią. Wiosną prowadzone są działania realizujące trzy powyższe cele. Jesienią sadzone są pola żonkilowe z równoczesną kampanią promocyjną dotyczącą działalności Hospicjum św. Łazarza, opieki hospicyjnej i wolontariatu młodzieżowego oraz ofertą współpracy ze szkołami na dany rok szkolny.

a. Kampania - Wiosna 2012

Ramowy program

11 marca – niedziela – rozpoczęcie kwest przy krakowskich kościołach

30 marca – piątek, godz. 10,00 – Konferencja pt. „Odcienie Hospicyjnej Nadziei”
Sala Obrad Urzędu Miasta Krakowa

kwiecień – kwesta w szkołach i na uczelniach

21 kwietnia – Recital Jacka Wójcickiego – Teatr Łaźnia Nowa - koncert z cyklu Nowa Huta. Dlaczego Nie?! – dedykowany Polom Nadziei przez Porozumienie Dzielnic Nowohuckich i Ośrodek Kultury Kraków-Nowa Huta

maj - Żonkilowy Tramwaj MPK

maj – finał akcji szkolnej, rozstrzygnięcie konkursów szkolnych

27 maja – niedziela, godz. 16.00 – mecz charytatywny – KS Wanda

29-30 czerwca - piątek, sobota – spotkanie przedstawicieli hospicjów biorących udział w ogólnopolskiej akcji Pola Nadziei

Ponadto w czasie trwania akcji od 11 marca do 27 maja 2012 r.

- konkursy w szkołach,
- kwesty w krakowskich szkołach i uczelniach wyższych,
- kwesty pasywne w ponad 400 punktach usługowo-handlowych Krakowa i okolic,
- kwesty na terenie hipermarketów

- kwesty aktywne w trakcie imprez plenerowych własnych oraz organizowanych w czasie trwania akcji, a do udziału, w których Hospicjum zostanie zaproszone (np. festyny dzielnic, koncerty, spektakle, pikniki).

Zespół w 2012 roku prowadził w czasie akcji liczne kwesty, podczas których oprócz pozyskiwania środków prowadzone były również działania propagujące opiekę hospicyjną.

Kwesty - kwesty prowadzone były pod 85 kościołami, w 98 szkołach – 98 szkołach, na 11 wyższych uczelniach, w 131 punktach i w 8 hipermarketach.

Kwesta pasywna była przeprowadzona w 131 punktach na terenie Krakowa i poza jego granicami. Puszki stały w aptekach, gabinetach lekarskich oraz laboratoriach diagnostycznych, bankach, bibliotekach, sklepach, punktach usługowych i gastronomicznych, spółdzielniach mieszkaniowych i w innych miejscach. Szczególnie zasobne były puszki ustawione w różnych punktach związanych ze zdrowiem i usługami medycznymi.

Kwesty w hipermarketach

Tylko 8 krakowskich hipermarketów zgodziło się na ustawienie puszek (70 skarbonek). Puszki stały w sieciach: Castorama, Media Markt, Real, Saturn Planet. Niestety znacząco zmniejszyła się liczba hipermarketów wyrażających zgodę na kwestę, sieć Carrefour wspierająca Hospicjum od kilku lat odmówiła w tym roku zgody na ustawienie puszek ze względu na decyzję centrali.

Wolontariusze Pól Nadziei

Rokrocznie w akcję angażuje się ponad 600 ludzi dobrej woli pragnących wesprzeć hospicyjne dzieło, są wśród ich starsi i młodszy, dzieci z przedszkoli, studenci oraz emeryci. W kwestach organizowanych podczas akcji uczestniczą często całe rodziny. Sprawia to, że kampania Pól Nadziei ma wymiar społeczny. Dzięki zaangażowaniu tych osób rośnie w społeczeństwie małopolskim świadomość potrzeby niesienia bezinteresownej pomocy osobom chorym i cierpiącym.

Edukacyjny wymiar akcji Pola Nadziei

W ramach programu Pola Nadziei dzieci i młodzież szkolna zostali zaproszeni do wzięcia udziału w konkursach żonkilowych:

Dla przedszkoli i szkół podstawowych

Żonkil - Żonkilowe pole - konkurs plastyczny

Dla szkół podstawowych i gimnazjów

Konkurs szkocki o nagrodę im. dr Piotra Małeckiego. Żonkilowy Konkurs na wiązanekę tańców lub inscenizację bajek i baśni szkockich.

Dla gimnazjów i szkół średnich

Żonkil - Żonkilowe pole - konkurs fotograficzny

Dla Szkolnych Klubów Żonkilowych

„Kwestując z nadzieją - żonkilowi wolontariusze w teleobiektywie”.

W szkołach zbierano również fundusze na rzecz Hospicjum im. św. Łazarza podczas festynów, kiermaszów, spotkań z rodzicami, szkolnych uroczystości, a także w zaprzyjaźnionych parafiach. Uzyskano w ten sposób kwotę: 46 859,56 zł.

W ramach współpracy z szkołami prowadzono szkolenia i pogadanki dla młodzieży gimnazjalnej w Krakowie i okolicach.

Na zakończenie akcji w Teatrze Ludowym odbyły się prezentacje przedstawień na motywach bajek i baśni szkockich w wykonaniu dzieci i młodzieży. Podczas spotkania zostały rozdane nagrody dla laureatów szkolnych konkursów. Tradycyjnie organizację finałowego wydarzenia wsparła firma BP Europa – główny partner Pól Nadziei.

Czerwcowy Piknik - zakończenie akcji

Na zakończenie wiosennych Pól Nadziei 17 czerwca 2012 r. odbył się tradycyjny piknik w ogrodzie hospicyjnym, na którym podsumowano wiosenną akcję. Spotkanie uświetnił występ zespołu wokalnie – instrumentalnego XII Liceum Ogólnokształcącego. Honorowym gościem pikniku był patron akcji Eminencja Ksiądz Kardynał Franciszek Macharski. Na piknik zaproszone zostały również dzieci z rodzin osieroconych, dla których zabawę zorganizował Zespół hospicyjnych psychologów i Wolontariusze młodzieżowi.

b. Kampania jesienna - Pola Nadziei 2012/2013

Jesienna akcja „Pola Nadziei” była częściowo realizowana w ramach projektu grantu :”Wolontariat – Każdy może pomóc” przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego Małopolska

Żonkilowy marsz nadziei, odbył się 4 października 2012 r. i był połączony z obchodami Światowego Dnia Hospicjum i Opieki Paliatywnej przebiegającego w 2012 r. pod hasłem „Living to the end - palliative care for an ageing population”. Zaproszenie na marsz przekazano władzom samorządowym i państwowym. Zaproszenia zostały wysłane również pocztą do 50 klubów seniora i uniwersytetów III wieku. W dniu 18 września 2012 r., słuchacze Uniwersytetu III Wieku Centrum Jana Pawła II zostali zaproszeni przed wykładami w dniu 24 września 2012 r. przez prezesa Zarządu Towarzystwa. Zaproszenie do uczestnictwa w marszu skierowane do dzieci i młodzieży zostało wysłane wraz z Biuletynem Wolontariusza oraz jesiennym programem współpracy z Hospicjum do 100 szkół w dniu 11 września. Zaproszono również media i przewodniczących rad dzielnic. Gazety i portale oraz dzielnice zamieściły informacje i relacje z Marszu. Marsz wyruszył 4 października 2012 r. trasą: Barbakan, ul. Floriańska, Rynek Główny, ul. Szewska, Planty pod Bunkier Sztuki. Prowadziła go Orkiestra Reprezentacyjna Akademii Górniczo Hutniczej. Złączyli razem dzieci i młodzież z szkół podstawowych i ponadpodstawowych, członkowie klubów seniora oraz słuchacze uniwersytetów III wieku pozdrawiali przechodniów i rozdawali folder „Wolontariat każdy może pomagać” oraz przygotowane materiały o wolontariacie 50+ w TPCh Hospicjum im. św. Łazarza i szkoleniach. Uczestnicy marszu przygotowali specjalne kolorowe transparenty, którymi zachęcali społeczeństwo Krakowa do zainteresowania się problemami ludzi ciężko chorych. Każdy z uczestników marszu miał ze sobą „coś żółtego” - chusteczkę, koszulkę, szalik lub bibułowego żonkila.

Na zakończenie marszu zostało utworzone pole żonkilowe z zakupionych we wrześniu cebulek żonkilowych, jako symbol solidarności międzypokoleniowej, wspólnego działania seniorów , dzieci i ludzi młodych.

Przed marszem uczniowie szkół krakowskich prowadzili kiermasz cebulek żonkilowych – kwestując na rzecz Hospicjum św. Łazarza na ulicach Starego Miasta. W punkcie stacjonarnym kwesty znajdującym się przy Bunkrze Sztuki można było zasięgnąć informacji o działalności Hospicjum i posłudze wolontaryjnej. W wyniku zbiórki pozyskano 11 132,24 zł.

Uroczyste sadzenie żonkili miało również miejsce tradycyjnie w hospicyjnym ogrodzie, w sadzeniu żonkili 22 października uczestniczył Ks. kardynał Franciszek Macharski - honorowy patron Pól Nadziei pacjenci oraz pracownicy, wolontariusze i członkowie zarządów.

Wolontariat młodzieżowy

Od września do grudnia 2012 r. w ramach grantu „Wolontariat - każdy może pomagać” dofinansowanego przez Województwo Małopolskie prowadzone były prace dotyczące propagowania wolontariatu, do których była zapraszana młodzież szkolna [Małopolska](#).

Wolontariusze w lipcu i sierpniu przygotowali numer Biuletynu Wolontariusza, mówiący o różnych formach wolontariatu, a także o tym jak można się włączyć w wolontaryjną pomoc osobom ciężko chorym i niepełnosprawnym oraz wspomagać wolontaryjnie dzieło hospicyjne. „Biuletyn Wolontariusza” wraz z listem przewodnim oraz programem współpracy został wysłany do 100 szkół w dniu 11 września 2012 r.

Celem szerokiego dotarcia do społeczeństwa z informacją i zaproszeniem do wolontariatu został opracowany we wrześniu folder „Wolontariat – każdy może pomagać”, który był rozdawany podczas Marszu a także podczas Kwesty Listopadowej na cmentarzach Krakowa i w okolicznych miejscowościach.

Na początku roku w styczniu na Spotkaniu Noworocznym dla dzieci osieroconych i pracowników zostały zorganizowane „Jasełka Wolontariatu Młodzieżowego”, które dzięki odpowiedniej scenografii (m.in. pięknie został namalowany przez jedną z wolontariuszek obraz Betlejem) i elementom, które wspólnie zgromadził zespół wolontariuszy bardzo się podobały najmłodszym i starszym. Jasełka powtórzone zostały dla pacjentów i społeczności Hospicjum św. Łazarza.

Wolontariusze brali udział w różnych akcjach zorganizowanych w ciągu roku m.in. w kweście na koncercie chóru Organum w Filharmonii, czy przy organizacji konferencji „Odcienie Hospicyjnej Nadziei” jak również w wielu innych wydarzeniach prowadzonych przez Zespół Pozyskiwanie Środków i Promocji

W dniach od 1 do 25 października br. w ramach grantu pt. „Każdy może pomagać” odbył się kurs „Wolontariat w solidarności międzypokoleniowej”, który był adresowany do młodzieży z gimnazjów i szkół licealnych. Nabór na kurs prowadzony był w krakowskich placówkach oświatowych, w nowohuckich parafiach oraz kilku wybranych parafiach w centrum Krakowa. Celem przeprowadzonego szkolenia było pogłębienie wiedzy wśród młodzieży na temat potrzeb i trudności starszych i chorych ludzi oraz ich zrozumienia, a także uwrażliwienia młodych na problemy związane z komunikacją międzypokoleniową. Wszystkie wykłady i warsztaty odbyły się w budynku Hospicjum św. Łazarza z wyjątkiem spotkania wykładowców i uczestników w Muzeum Inżynierii Miejskiej przy ul. Wawrzyńca 15, którego celem było zintegrowanie uczestników szkolenia. Młodzież aktywnie brała udział w warsztatach. Największym zainteresowaniem cieszyły się warsztaty dotyczące zagadnień rehabilitacyjnych, pielęgnacyjnych oraz potrzeb ludzi starszych czy też komunikacji międzypokoleniowej. Młodzież zaciekały również warsztaty na temat „Cech i predyspozycji wolontariusza” Niektórzy prowadzący zajęcia z młodzieżą zauważyli pewien konflikt pokoleniowy, o którym starali się wspólnie rozmawiać i poznawać jego przyczyny. Z rozmów z młodzieżą wynikało, że wykłady o wolontariacie również były ważną częścią szkolenia. Poznanie różnych form i rodzajów wolontariatu wraz z podaniem przykładów działań pozwoliło uczestnikom na stworzenie pełniejszego obrazu działalności wolontariuszy w Hospicjum im. św. Łazarza. Po wykładzie „Choroby naszych dziadków” uczestnicy cieszyli się, że mogli bliżej zapoznać się z problemami zdrowotnymi ludzi starszych, ponieważ w ich rodzinach również zdarzało się, że osoby bliskie cierpiały na omawiane schorzenia.

Z 28 osób uczęszczających na kurs certyfikaty ukończenia kursu otrzymały 23 osoby. Osoby zainteresowane dalszą współpracą z hospicjum, otrzymały ofertę

„Wolontariatu z żonkilem w tle”, czyli szereg propozycji w działalności wolontariatu młodzieżowego.

Uczestnicy kursu „Wolontariat w solidarności międzypokoleniowej” wzięli również udział w Kweście Listopadowej, która w tym roku trwała aż cztery dni od 1 do 4 listopada.

Jedna z uczestniczek szkolenia – wolontariuszka wraz z koleżankami z Zespołu Szkół Ekonomicznych nr 2 w ramach Wolontariatu Młodzieżowego pomogła w organizacji kolejnej, trzeciej edycji „Patriotycznych Nut”, czyli wspólnego śpiewania z pacjentami przed Świętem Niepodległości wraz z zaproszonym akompaniатorem Panem Jerzym Godkiem. Wolontariuszki przygotowały także razem z akompaniатorem i zaśpiewały kolędy na wszystkich oddziałach w Hospicjum.

W czerwcu wolontariuszki ze szkoły muzycznej śpiewały piosenki religijne dla pacjentów na wszystkich oddziałach.

Powstał również zespół wolontariuszy, którego zadaniem jest wykonywanie zdjęć na potrzeby promocji wolontariatu.

Młodzi wolontariusze pomagali także w pracach biurowych, gospodarczych oraz w pracach ogrodniczych.

Edycja Ogólnopolska Akcji Pola Nadziei

Akcja Pola Nadziei zaczęła się w Krakowie. W 2003 roku po raz pierwszy wzięły w niej udział zaproszone przez krakowskie Towarzystwo inne Hospicja. Od tego czasu co roku do akcji „Pola Nadziei” Hospicja zgłaszają swój akces koordynatorowi kampanii, którym jest TPCh „Hospicjum im. św. Łazarza, kierujące akcją ogólnopolską. Każde z hospicjów realizuje program na swoim terenie, pozyskując środki na własną działalność, z zachowaniem ustalonych w Krakowie zasad. Co roku na przełomie czerwca i lipca przedstawiciele żonkilowych hospicjów spotykają się w Krakowie by zaprezentować realizowaną przez siebie akcję, przedyskutować wspólnie ważne kwestie, wymienić spostrzeżenia, zainspirować się pomysłami innych hospicjów.

W 2012 roku Pola Nadziei były realizowane przez 44 hospicja. Dla uczestników lipcowego zjazdu zostało zorganizowane szkolenie z zakresu kreowania i realizowania kampanii reklamowych.

W pierwszej edycji 2002/2003 uczestniczyło 7 Hospicjów. W kolejnych latach dołączały następne. Poniżej podano liczbę hospicjów biorących udział w poszczególnych kampaniach

2003 2004 2005 2006 2007 2008 2009 2010 2011 2012

I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X
7	17	28	26	31	38	46	53	48	44

B. WIELKA KWESTA LISTOPADOWA i KWESTY OKOLICZNOŚCIOWE

Wielka Kwesta Listopadowa w 2012 roku odbywała się w okresie od 1 do 4 listopada 2012 roku i prowadzona była na 24 cmentarzach Krakowa i okolic. Uczestniczyło w niej ponad 400 wolontariuszy. Wolontariusze wręczali odwiedzającym cmentarze foldery zachęcające do włączenia się w wolontariat hospicyjny, ulotki o działalności Hospicjum, a każdy kto wrzucił datek do skarbonki mógł w zamian otrzymać chorągiewkę lub pudełko zapalek z hospicyjnym logo i podziękowaniem za złożony datek. Kwestowano na cmentarzach komunalnych: Rakowickim, Podgórskim, Bronowicach Wielkich, Prądniku Czerwonym, Grębałowie, Woli Duchackiej, Pychowicach, Prokocimiu

oraz parafialnych m.in. : Salwatorskim, w Borku Fałęckim, Mogile i Piaskach Wielkich. Kwesty na rzecz Hospicjum św. Łazarza były organizowane także w innych miejscowościach: w Włosani, Bolechowicach, Zabierzowie, Sułoszowej, Niepołomicach, Izdebniku, Hebdowie, Łazanach. Zebrano w sumie 141 917,98 zł.

Kwesty na pogrzebach i ślubach

Zespół Pozyskiwania Środków prowadzi również organizację kwest na pogrzebach i ślubach, na których rodziny uczestników uroczystości do ofiarowania datków na Hospicjum zamiast kwiatów. W 2012 roku członkinie Klubu dr J.Deszcza wzięły udział w kwestach na rzecz Hospicjum: na 133 pogrzebach i 21 ślubach, uzyskując kwoty: 180 228,61 zł na pogrzebach i 23 039,15 zł na ślubach. Do każdej rodziny po kweście skierowane zostało podziękowanie za wsparcie opieki hospicyjnej.

Kwesty na koncertach i innych wydarzeniach.

W 2012 r Zespół Pozyskiwania Środków i promocji organizował lub współorganizował następujące koncerty i inne wydarzenia:

- Galowy Koncert Kolęd Chóru ORGANUM
- Aukcję na Balu Bractwa Kurkowego
- Koncert Kolęd w wykonaniu Chóru Cecyliańskiego
- Koncert „Jacek Wójcicki specjalnie dla Pól Nadziei – w ramach Koncertów z cyklu Nowa Huta. Dlaczego nie?!
- Koncert WU – HAE „Opera Nowohucka” - Koncerty z cyklu Nowa Huta. Dlaczego nie?!

C. REALIZACJA GRANTÓW

Zespół był współorganizatorem grantów:

1. Projekt, pt. WOLONTARIAT – KAŻDY MOŻE POMAGAĆ przy wsparciu Województwa Małopolskiego w ramach promocji i organizacji wolontariatu. Celem projektu było zwiększenie znajomości idei wolontariatu służącego drugiemu człowiekowi, jak również powiększenie grona wolontariuszy Hospicjum św. Łazarza oraz, inicjowanie grup osób ze środowisk lokalnych, które przy wsparciu organizacyjnemu Towarzystwa mogłyby wspomagać hospicyjną opiekę domową oraz opiekować się osobami chorymi i starszymi w swoim otoczeniu.

2. Projekt Fundacji Węgierskiego Hospicjum: „Opracowanie metodyki i adaptacja programu Pola Nadziei w krajach V4” – w ramach Międzynarodowego Funduszu Wyszehradzkiego.

Celem projektu było - na podstawie hospicyjnego programu Pola Nadziei - udostępnienie dla krajów wyszehradzkich programu solidarności społecznej dla osób korzystających z opieki hospicyjnej, przez rozpowszechnienie w krajach V4 wolontariatu - szczególnie wolontariatu dotyczącego młodzieży i dzieci .

Celem bezpośrednim była analiza organizacji hospicyjnych w krajach V4, głównie wolontaryjnych, zgromadzenie doświadczeń koordynatorów wolontariatu, i na tej podstawie opracowanie know-how, zaadoptowanie programu Pola Nadziei z uwzględnieniem specyfiki lokalnej, oraz rozszerzenie sieci wolontariatu hospicyjnego na kraje V4.

W ramach tego projektu Zespół przygotował wystawę „15 lat krakowskich Pol Nadziei”, której otwarcie miało miejsce w foyer Sali Obrad Rady Miasta Krakowa i było połączone z Konferencją pt. „Odcienie hospicyjnej nadziei”, która odbyła się 30 marca 2012r. w Sali Obrad i była elementem programu 15. edycji akcji –

Pol Nadziei 2012. 7 kwietnia 2012r. wystawa została przeniesiona do holu głównego „Hospicjum im. św. Łazarza”. Zdjęcia można było oglądać do 31 grudnia 2012 r.

22 października 2012 r w hospicyjnym ogrodzie miało miejsce sadzenie żonkili. Wzięli w nim udział zaproszeni goście, chorzy, wolontariusze, pracownicy naszego Hospicjum. Gościem honorowym był Ks. Franciszek Macharski – patron krakowskiej akcji Pola Nadziei. Zespół brał również udział w pracach nad podręcznikiem know-how o Polach Nadziei

D. DZIAŁALNOŚĆ PROMOCYJNA

Do zadań Zespołu należy również prowadzenie działań promocyjnych oraz stron internetowych Towarzystwa.

a) Promocyjny wymiar akcji „Pola Nadziei”

Podczas akcji Pola Nadziei 2012 zostało rozprowadzone 140 tys. folderów informujących o działalności Hospicjum, zachęcających do włączenia się w akcję Pola Nadziei oraz do przekazania na działalność Hospicjum św. Łazarza 1% podatku. Kanały dystrybucji były następujące: rozdawanie podczas kwest i wydarzeń, insert w Dzienniku Polskim. Akcja była promowana również na 3 tys. plakatów wyeksponowanych na słupach reklamowych Filmotechniki, w szkołach, sklepach, 150 plakatów wielkoformatowych było umieszczonych w gablotach AMS. Podczas prowadzonych kwest rozdano ponad 100 tys. żonkilowych broszek, których zakup sponsorowała firma BP Europa. W TVP Kraków i Radio Plus emitowały spoty promujące akcję. Dzięki życzliwości Miejskiego Przedsiębiorstwa Komunikacyjnego spoty można było zobaczyć również na panelach LCD w autobusach miejskich.

Hospicjum było również przedstawiane przez patronów medialnych akcji: Telewizję Polską w Krakowie, Radio Plus, Dziennik Polski, Gość Niedzielny, Głos Tygodnik Nowohucki, Portal deon.pl.

b) Cykl o Hospicjum pt. „Odcienie hospicyjnej nadziei”

Zespół brał udział w przygotowaniu sześcioodcinkowego cyklu filmowego o działalności Hospicjum św. Łazarza. Z inicjatywy Redakcji Programów Katolickich powstał materiał filmowy, który wielokrotnie był emitowany na antenie TVP Kraków.

c) Nowa Huta. Dlaczego Nie?!

Zamieszczanie informacji w gazetach wydawanych w ramach cyklu Nowa Huta. Dlaczego Nie?!. Rozdawanie ulotek, folderów i kalendarzyków z informacją o 1% podatku.

Pożyteczny 1% podatku

Ze względu na to, że żonkilowa akcja i składanie deklaracji podatkowych pokrywają się w czasie, prośba o zadeklarowanie kwoty 1% podatku na rzecz naszego Hospicjum była zamieszczona na wszystkich materiałach drukowanych, które powstały w ramach Pól Nadziei. Kampania informująca o możliwości przekazania 1% podatku na rzecz Hospicjum św. Łazarza była prowadzona podczas wszystkich wydarzeń i kwest organizowanych w czasie akcji Pola Nadziei. Specjalnie dla promocji 1% zostały wydane kalendarzyki listkowe – 100 tys. szt. Zakupiono również licencję na program PIT2011, a w Tygodniku Gość Niedzielny ukazało się płatne ogłoszenie. Pozostałe działania nie generowały dodatkowych kosztów finansowych ponieważ wpisane były w koszty promocji

akcji Pola Nadziei. Kwota 1% przekazana przez podatników na rzecz Hospicjum św. Łazarza w roku 2012 (PIT 2011) wyniosła 1 913 822,55 zł i była wyższa niż w ubiegłym roku. Prawdopodobne przyczyny powyższego wyniku były następujące: szum medialny związany z staraniami czynionymi przez hospicja odnośnie nowelizacji ustawy z dnia 15 maja 2011 roku o działalności leczniczej, częsta emisja na antenie TVP Kraków cyklu „Odcienie Hospicyjnej Nadziei”, a także prośba o wpłatę 1 %, z którą zwrócił się Zarząd Towarzystwa w wysłanym liście do członków i przyjaciół z okazji Świąt Wielkanocnych.

E. PRZYCHODY I KOSZTY

a. Z bezpośrednich działań Zespołu pozyskano 917 369,92 zł:

POLA NADZIEI 2012	560 092,17 zł
KWESTA LISTOPADOWA	141 917,98 zł
KWESTY NA POGRZEBACH	180 228,61 zł
KWESTY PODCZAS KONCERTÓW	12 092,01 zł
KWESTY NA ŚLUBACH	23 039,15 zł

b. Dary rzeczowe:

Zespół Pozyskiwania Środków i promocji jest odpowiedzialny również za pozyskanie potrzebnych w opiece nad chorym urządzeń, aparatów czy materiałów. W 2012 roku pozyskano dary rzeczowe w kwocie 49 087,25 zł. Były to między innymi: szafa biurowa, drzewka choinkowe, aparat fotograficzny, gadżety, a także produkty żywnościowe - soki, woda mineralna, ciasta oraz inne słodczy; rabaty i upusty na usługi zwłaszcza poligraficzno - drukarskie oraz wynajem sali, sprzętu nagłośnieniowego.

c. Koszty Zespołu Pozyskiwania Środków i Promocji w 2012 r.

Koszty bezpośrednie Zespołu wyniosły w 2012 roku 177 586,76 zł.

Inne działania pomocne w pozyskaniu środków:

Na konto BPH, które jest podawane w materiałach promocyjnych przygotowywanych przez Zespół Pozyskiwania Środków wpłynęło w I półroczu 134 847,06 zł (w tym 29 162,90 zł z napisem Pola Nadziei), oraz w II półroczu 186 651,71 zł.

Na prośbę Bractwa Kurkowego Zespół brał również udział w pracach pomocniczych na balu charytatywnym, dzięki któremu Towarzystwo pozyskało dar w kwocie 98 800,00 zł.

Zespół organizował zbiórkę jałmużny podczas Modlitwy za Kraków na Stadionie Cracovia „BLIŻEJ MOCNIEJ WIĘCEJ”, podczas której zebrano kwotę 56 426,84 zł, 10 \$, 51,78 EURO, 2 korony duńskie, 0,20 chrywien kraińskich, 1 koronę chorwacka, jeden pieniążek z Afryki. Pomagało ogółem ok. 250 wolontariuszy.

Część VII

Prace Zarządu Towarzystwa

Członkowie Zarządu kierując działalnością Towarzystwa w 2012 roku uczestniczyli również bezpośrednio w wykonywaniu różnych zadań.

1. Łączność z Członkami i Przyjaciółmi Towarzystwa i inne wydarzenia roku 2012

Prace dotyczące łączności z członkami Towarzystwa i innymi hospicjami a także przygotowaniem sprawozdań merytorycznych wykonywane były przez Zespół ds. Zarządu, w którego skład wchodziło dwóch pracowników w wymiarze 5/4 etatu.

Liczba członków zwyczajnych na dzień 31 grudnia 2012 r. wynosiła 228 osób, a liczba członków wspierających 230. W stosunku do 2011 roku liczba członków zwyczajnych wzrosła o 2 osoby, wspierających zaś zmalała o 2 osoby. Przyjaciele wspierali opiekę hospicyjną prowadzoną przez Hospicjum św. Łazarza w liczbie ponad 30 000 osób.

Pomoc wszystkich członków i przyjaciół była bezcenna, gdyż pozwoliła na prowadzenie profesjonalnej opieki paliatywnej i hospicyjnej zgodnie w wymaganiami zapisanymi w rozporządzeniu o udzielaniu gwarantowanych świadczeń z opieki paliatywnej i hospicyjnej, których rzetelne wypełnianie było trudne i bardzo kosztowne. Pomoc finansowa ludzi dobrej woli pozwoliła realizować misję Hospicjum, którą jest niesienie pomocy wszystkim potrzebującym, bez względu na wyznanie, poglądy, sytuację rodzinną czy materialną i posiadanie ubezpieczenia zdrowotnego. Pomoc mogła w 2012 roku być ofiarowywana umiarkowanym, tak aby mogli żyć godnie do naturalnej śmierci.

2. Klub dr Jana Deszcza

Klub dr Jana Deszcza skupia głównie wdowy i wdowców, których bliscy byli pod opieką Hospicjum. Są to przeważnie osoby będące na emeryturze lub rencie.

W roku sprawozdawczym, podobnie jak w latach poprzednich, dwugodzinne spotkania klubowe odbywały się w każdy czwartek miesiąca, oprócz lipca i sierpnia, w których działała kawiarenka klubowa. Realizując program klubowym 2012 roku:

a. Odbyto prelekcje i spotkania na temat:

- zapobiegania upadkom i złamaniom - spotkanie z lekarzami ortopedami, niewydolności układu krążenia związanych z wiekiem – spotkanie z lekarzem internistom,
- aromaterapii czyli leczniczego działanie naturalnych olejków eterycznych – spotkanie z rehabilitantem,
- bycia seniorem czyli jak przeżywać cudowną jesień życia – spotkanie z słuchaczką uniwersytetu III wieku,
- kwiaty i sprzęty mojego balkonu,
- wyposażenie kuchni mojej babci wraz z konkursem „Kuchnia moja pasja” moja pasja,
- wakacyjnych przysmaków i przetworów,

b. Odwiedzano muzea i ogrody: wystawę szopek krakowskich, wystawę „Zamieszkanie 2012. Miasto ogrodów. Miasto ogrodzeń” w Muzeum Narodowym, zwiedzano Komnaty Królewskie na Wawelu, wędrowano po Ogrodzie Botanicznym w Krakowie, Ogrodzie Biblijnym w Proszowicach i Ogrodzie na Rozstajach w Młodzawach Małych koło Pińczowa, zwiedzano zamek w Niepołomicach, spotkano się w Cafe Caroline,

- c. Uczestniczono w wyjazdach integracyjnych z osobami osieroconymi do Buska Zdroju, Miechowa, Gorlic, Biecz i Lichenia,
- d. Maszerowano Żonkilowym Marszu Nadziei w ramach spotkań seniorów z młodzieżą w Europejskim Roku Aktywności Osób Starszych i Solidarności Międzypokoleniowej,
- e. W Roku Wiary zapoznano się z dokumentem Ojca Świętego Benedykta XVI wzywającego do przeżywania Roku Wiary we współpracy z chorymi.
- f. Omawiano świętych i błogosławionych z Diecezji Krakowskiej, którzy opiekowali się chorymi.
- g. Poznano dokładnie działalność Hospicjum św. Łazarza oglądając sześcioodcinkowy dokument o hospicjum.
- h. Członkowie Klubu uczestniczyli w pielgrzymce osób chorych i niepełnosprawnych do Sanktuarium Krzyża Świętego w Mogile.
- i. Brano również udział w Modlitwie za Miasto.

Członkowie Klubu uczestniczyli również w pracach na rzecz Hospicjum poprzez organizowanie miesięcznych spotkań dla rodzin będących w żałobie, pikniku rodzinnego w ogrodzie hospicyjnym, spotkania opłatkowego i klubowego Sylwestra. Uczestniczyli także w pogrzebach samotnych i bezdomnych. Przygotowywano i wysyłało 1550 listów do osób w żałobie. Prowadzono kwesty na pogrzebach i ślubach. Uczestniczono w pakowaniu korespondencji świątecznej: wielkanocnej i bożonarodzeniowej. Prowadzono także kronikę klubową.

Działalność Klubu dr J. Deszcza, w zajęciach którego uczestniczyło ponad 30 osób była prowadzona społecznie przez członków Zarządu i pracowników.

3. Współpraca z ruchem hospicyjny w Polsce

a. Opłatek hospicyjny

W ramach współpracy z ruchem hospicyjnym 7 stycznia 2012 r. Towarzystwo organizowało Opłatek Hospicyjny z następującym programem:

Opłatek Forum Hospicjów Polskich i kolędowanie – występ zespołu uczniowskiego
 Nasze sprawy – ruch hospicyjny po trzydziestu latach służby
 Dyskusja nad sprawami dotyczącymi prowadzenia opieki hospicyjnej w 2012 roku:

- sprawa ustawy o działalności leczniczej d.c.,
- sprawa wolontariatu w działalności leczniczej,
- czy być spółką nie dla zysku ?
- trudności które nas czekają.

Propozycja wspólnych działań w 2012 roku

b. Uczestnictwo w jubileuszach Hospicjów działających w Polsce.

Jolanta Stokłosa reprezentując TPCCH Hospicjum im. św. Łazarza i Forum Hospicjów Polskich uczestniczyła w obchodach jubileuszowych:

- 21.04. Bielsko Biała - Jubileuszu 20-lecia Hospicjum św. Kamila w Bielsku Białej
- 16.09. Gdańsk - spotkanie poświęcone Ks. Eugeniuszowi Dutkiewiczowi założycielowi Hospicjum Pallotinum w 10 - lecie śmierci
- 29.09. Katowice - Jubileusz 25-lecia powstania Stowarzyszenia Hospicjum w Katowicach
- 5-6.10. Gdynia - Jubileusz 25-lecia Stowarzyszenia Hospicjum św. Wawrzyńca w Gdyni

- 8.11. Zakopane - Uroczystości 10-lecie Podhalańskiego Stowarzyszenia Hospicjum Jezusa Miłosiernego w Zakopanem
- 25.11. Białystok - Jubileusz 25 – lecia Towarzystwa Przyjaciół Chorych Hospicjum w Białymstoku
- 1.12. Warszawa - Jubileusz 25 – lecia powstania Warszawskiego Ruchu Hospicyjnego

4. Współpraca z Hospicjami zagranicznymi

W roku sprawozdawczym prowadzona była, jak w latach poprzednich, współpraca z zagranicznymi hospicjami:

- W styczniu 2012 r. podpisane zostało porozumienie z Fundacją Hospicyjną w Budapeszcie o włączeniu się TPOCH Hospicjum św. Łazarza w węgierski Program grupy wyszehradzkiej V4 „Pola Nadziei”. Program ze strony TPOCH Hospicjum im. św. Łazarza był koordynowany przez mgr Bożenę Bok i mgr inż. Renatę Polomską
- W czerwcu 2012 r. delegacja zarządu Towarzystwa w składzie J.Stokłosa prezes, Anna Arciszewska skarbnik, Aleksandra Łabza sekretarz uczestniczyła w otwarciu pierwszego na Litwie Hospicjum Stacjonarnego bł. Ks. Michała Sopoćki.
- Prezes J.Stokłosa i Wiceprezes E.Złowodzka uczestniczą w II Międzynarodowej Konferencji „Quo Vadis Hospic ...” organizowanej przez słowackie Hospicjum Matki Teresy w Bardejovie
- 20 października 2012 r. z działalnością Hospicjum św. Łazarza dr Tomasz Grądalski Lekarz Naczelny zapoznawał przedstawicieli Elizabeth Hospice w Miskolcu - lekarza, kilkanaście pielęgniarek i kilku wolontariuszy. Hospicjum w Miskolcu powstało w 1994 roku i obecnie zajmuje się 550 chorymi w roku. Prowadzi go dr Csaba Simko. Goście wzięli udział również w tradycyjnym tworzeniem rabaty Pól Nadziei w ogrodzie hospicyjnym wraz z ks. Kardynałem Franciszkiem Macharskim
- 29 października 2012 r. przebywali w Hospicjum przedstawiciele zespołu Hospicjum Matki Teresy w Bardejovie ze Słowacji.
- 3 grudnia w Hospicjum św. Łazarza przebywała ukraińska delegacja lekarzy i przedstawicieli ministerstwa zdrowia przygotowująca program rozwoju opieki paliatywnej w Ukrainie. Działalności Hospicjum św. Łazarza i ruchu hospicyjnym w Polsce oraz obecnej strukturze opieki paliatywnej i hospicyjnej informowali dr Tomasz Grądalski Lekarz Naczelny oraz Jolanta Stokłosa prezes Zarządu Towarzystwa.

5. Podpisane porozumienia o współpracy

- 20 stycznia 2012 w Centrum Wolontariatu w Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się” zostało podpisane porozumienie o współpracy pomiędzy Centrum Jana Pawła II „Nie lękajcie się” i czterema organizacjami: Stowarzyszeniem Służby Maltańskiej, PCK, Caritas Archidiecezji Krakowskiej i Towarzystwem Przyjaciół Chorych Hospicjum im. św. Łazarza
- We wrześniu podpisane zostało porozumienie z Wydziałem Humanistycznym Akademii Górniczo – Hutniczej

6. Udział Hospicjum w Dziele Nowej Ewangelizacji „BLIŻEJ MOCNIEJ WIĘCEJ”

TPCH Hospicjum św. Łazarza brało udział w 2012 roku w dziele „BLIŻEJ MOCNIEJ WIĘCEJ – Modlitwie za Miasto” organizowanym z inicjatywy ks.bp. Grzegorza. W pierwszym dniu podczas ekumenicznego spotkania modlitewnego w procesji z Ewangelią wraz z ks. Jarosławem Antosikiem proboszczem Parafii Prawosławnej, ks. Romanem Prackim proboszczem parafii Ewangelicko – Augsburskiej i bp Damianem Kuskusem uczestniczyła prezes J.Stokłosa. Zgromadzeni na stadionie Cracovii ofiarowali jałmużnę na Hospicjum św. Łazarza w kwocie 56 426,84 zł, 10 \$, 51,78 EURO, 2 korony duńskie, 0,20 chrywien kraińskich, 1 koronę chorwacka, jeden pieniążek z Afryki. W sobotę uczestniczono w głoszeniu Dobrej Nowiny, słuchano świadectw. Na bieżni spowiadało 250 księży. Adorowano Najświętszy Sakrament. W niedzielę modlono się w Sanktuarium Miłosierdzia w Łagiewnikach. Po Mszy Św. w Łagiewnikach Zarząd złożył podziękowania ks. Kardynałowi S.Dziwiszowi i całemu Kościołowi Krakowskiemu za tak zaszczytne włączenie Hospicjum w Spotkanie Kościoła Krakowskiego.

7. Prace Zarządu w sprawie nowelizacji ustawy o działalności leczniczej.

Prezes Jolanta Stokłosa i mgr Teresa Gniadek członek Rady Seniorów kontynuowały w 2012 r. swój udział w pracach, mających na celu dokonania zmian w ustawie o działalności leczniczej. Mgr Teresa Gniadek służyła swoją wiedzą prawniczą w wypracowaniu odpowiednich zapisów w projekcie nowelizacji ustawy oraz sporządzeniu wielu pism kierowanych do Ministra Zdrowia i Ministra Pracy i Polityki Społecznej. Jolanta Stokłosa w swoich wypowiedziach do radia i telewizji oraz prasy starała się wytłumaczyć dlaczego stowarzyszenia, fundacje i osoby kościelne nie mogą prowadzić zadań z ochrony zdrowia w działalności gospodarczej, do czego obliguje je ustawa i dlaczego tak bardzo zależy im, aby nadal prowadzić działalność leczniczą jako bezpłatną działalność statutową. Dzięki zaangażowaniu wielu osób udało się doprowadzić do nowelizacji ustawy, którą Sejm i Senat Rzeczypospolitej przyjęły 15 czerwca 2012 r. a Pan Prezydent Rzeczypospolitej podpisał 30 czerwca 2012 r. W nowelizacji uwzględnione zostały propozycje składane przez Hospicja, które zostały przygotowane przez mgr Teresę Gniadek i przyjęte przez Hospicja w styczniu 2012 r. Na zakończenie prac nad ustawą odbyła się w październiku 2012 roku w Warszawie Konferencja „Organizacje pożytku publicznego i inne organizacje pozarządowe w ochronie zdrowia - stan obecny i perspektywy zmian”, zorganizowana przez Instytut Zdrowia Publicznego Collegium Medicum Uniwersytetu Jagiellońskiego i Instytut Organizacji Ochrony Zdrowia WSHIP im. Łazarskiego, w której uczestniczyła J.Stokłosa.

8. Dostosowanie budynku Hospicjum im. św. Łazarza do wymogów sanitarno – budowlanych z funduszy UE

W 2012 r. złożono sprawozdanie z monitorowania projektów, które były realizowane w latach 2009 – 2012 w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2007 – 2013: Działanie 6.3 Poprawa bezpieczeństwa mieszkańców, w tym socjalnego i zdrowotnego, schemat A: Ochrona Zdrowia oraz schemat B: Opieka społeczna.

Cześć VIII

Dane dotyczące działalności Towarzystwa w 2012 r.

1. Dane dotyczące przychodów i kosztów

Przychody w 2012 roku zamknęły się kwotą 9 163 336,53 zł

Koszty w 2012 roku zamknęły się kwotą 8 170 704,97 zł

Wynik finansowy 2012 r.: 992 631,56 – 4 848,00 zł podatek = 987 783,56 zł

A. Poniżej podane zostały przychody i bezpośrednie koszty związane z realizacją bezpłatnej statutowej działalności Towarzystwa:

Przychody

Składki	2460,00 zł
Dary	1 584 777,74 zł
1% podatku na OPP	1 913 822,55 zł
Nawiązki i świadczenia pieniężne	28 803,00 zł
Kwesty	467 314,78 zł
Fundacja Pomoc Krakowskiemu Hospicjum	133 518,88 zł
Program „Pola Nadziei”	560 092,17 zł
Dary rzeczowe	49 087,25 zł
Dary edukacja	25 614,52 zł
Granty (Urząd Marszałkowski, PEFRON)	22 000,00zł
NFZ	3 837 129,48 zł
Działalność statutowa odpłatna	9 871,00 zł
Działalność gospodarcza	233 126,37 zł

Koszty bezpośrednie

Oddział Stacjonarny	3 687 921,55 zł
Poradnia Medycyny Paliatywnej	61 422,33 zł
Hospicjum Domowe	1 336 913,92 zł
Zespół Wsparcia Osieroconych	36 767,77 zł
Pielęgniarska Opieka Długoterminowa Domowa	115 776,57 zł
Zespół Opieki Długoterminowej	50 265,88 zł
Poradnia Obrzęku Limfatycznego	123 284,31 zł
Biuro Ośrodka Opieki Hospicyjnej	265 303,53 zł
Wypożyczalnia sprzętu	8 224,19 zł
Dział Farmacji Szpitalnej	21 090,98 zł
Klub dr J. Deszcza dla Osieroconych	616,98 zł
Kapelania	28 876,38 zł
Ośrodek Wolontariatu	28 635,61 zł
Ośrodek Edukacji i Biblioteka	52 131,52 zł
Kuchnia	274 232,85 zł
Transport	24 957,02 zł
Koszty administracji	333 295,58 zł
Koszty utrzymania domu	992 995,42 zł
Zarząd z OPP	28 701,03 zł
Zespół Pozyskiwania Środków i Promocji	177 586,76 zł
Zespół ds. Zarządu z OPP	82 216,68 zł
Zespół ds. Zarządu bez OPP	81 852,76 zł
Zarząd bez OPP	32 249,23 zł
Działalność statutowa odpłatna	13 036,00 zł
Działalność gospodarcza	214 840,05 zł

B. Projekty grantowe

Projekt realizowany przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego: „Wolontariat – każdy może pomagać” zrealizowany w okresie od 15.04. do 10.12.2012 r. Małopolska

Dofinansowanie – 13 000,00 zł

Projekty realizowane przy wsparciu finansowym ze środków PFRON będących w dyspozycji Województwa Małopolskiego Małopolska

a) „Ku pomocy rodzinie osoby niepełnosprawnej” zrealizowany w okresie od 02.07. do 10.12.2012 r.

Dofinansowanie – 3 800,00 zł

b) „Rola opiekuna w postępowaniu mającym na celu zapobieganie wystąpienia lub prowadzenia postępowania usprawniającego osób niepełnosprawnych z obrzękiem limfatycznym” zrealizowany od 01.06. do 10.12.2012 r.

dofinansowanie – 5 200,00 zł

C. Przychody i bezpośrednie koszty związane z realizacją odpłatnej statutowej działalności Towarzystwa:

Przychody – 9 871,00 zł

Koszty – 13 036,00 zł

D. Informacja o prowadzonej działalności gospodarczej

według wpisu do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego

Towarzystwo prowadzi działalność gospodarczą w rozmiarach służących realizacji celów statutowych. Cały dochód z tej działalności przeznaczają na działalność statutową. Przedmiotem działalności gospodarczej jest działalność wymieniona powyżej, dotycząca:

Działalność gospodarcza

Na podstawie uchwały Zarządu Towarzystwo może prowadzić działalność gospodarczą, jako dodatkową w stosunku do działalności statutowej.

- a) handel detaliczny, z wyjątkiem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi
- b) miejsca krótkotrwałego zakwaterowania
- c) działalność usługowa związana z żywnością.
- d) wydawanie książek, periodyków oraz pozostała działalność wydawnicza, z wyłączeniem z zakresu oprogramowania.
- e) wynajem i zarządzanie nieruchomościami własnymi i dzierżawionymi.
- f) reklama
- g) pozaszkolne formy edukacji.

W wyniku prowadzonej działalności gospodarczej w 2012 roku pozyskano przychód : 233 126,37 zł, przy poniesionych kosztach: 214 840,05 zł.

Stosunek przychodów z działalności gospodarczej do przychodu osiągniętego z innych źródeł (9 023 248,46 zł) wynosił 2,6 %. Cały dochód 18 286,32 zł został przeznaczony na działalność statutową.

2. Liczba osób zatrudnionych w organizacji z podziałem według zajmowanych stanowisk i wyodrębnionych osób zatrudnionych wyłącznie w działalności gospodarczej – stan na 31.12.2012.

Umowy o pracę

- asystent Zespołu Pozyskiwania Środków – 1 os – 1 etat
- asystent ds. wolontariatu – 1 osoba - 0,75 etatu
- asystent ds. Zarządu – 1 osoba 0,75 etatu
- dietetyczka – 1 osoba – 1 etat
- główny księgowy – 1 osoba – 0,75 etatu
- inspektor ds. BHP – 1 osoba – 0,75 etatu
- kapelan – 1 osoba – 0,5 etatu
- kierownik administracji – 1 osoba – 1 etat
- kierownik działu Farmacji – 1 osoba – 0,75 etatu
- koordynator wolontariatu młodzieżowego - 1 osoba – 1 etat
- księgowy – 2 osoby – 2 etaty
- kucharka – 3 osoby – 3 etaty
- lekarz – 11 osób – 7,75 etatu
- manager Sekcji Pozyskiwania Środków – 1 osoba – 1 etat
- opiekun – 3 osoby – 2 etaty
- opiekun medyczny – 3 osoby – 2 etaty
- przełożona pielęgniarek – 1 osoba – 1 etat
- pielęgniarka – 60 – 54,75 etaty
- pielęgniarka – pracownik socjalny – 1 osoba – 1 etat.
- portier – 5 osób – 5 etatów
- pracownik ds. kadr – 1 osoba – 1 etat
- pracownik gospodarczy – 2 osoby – 2 etaty
- pracownik socjalny – 1 osoba – 1 etat
- przełożona pielęgniarek – 1 os.
- psycholog – 4 osoby – 3,75 etatów - w tym jeden na urlopie wychowawcz.
- radca prawny – 1 osoba – 0,5 etatu
- rehabilitant – 8 osób – 8 etatów w tym jeden na urlopie wychowawczym
- salowa – 10 osób – 10 etatów
- specjalista ds. administracyjnych Zarządu – 1 osoba – 1 etat
- specjalista ds. żywienia – 1 osoba – 1 etat
- sprzątaczkę – 3 osoby – 2,5 etatu
- terapeuta zajęciowy – 1 osoba – 0,75 etatu
- zaopatrzeniowiec – kierowca – 1 osoba – 1 etat
- osoby zatrudnione wyłącznie w działalności gospodarczej - 0

Razem: 135 osób i 120,25 etatów

Umowy zlecenia:

opiekun – 7 osób

obsługa płacowa – 1 osoba

lekarz – 2 osoby

obsługa sieci komputerowej – 1 osoba

obsługa NFZ – 1 osoba¹

obsługa sieci elektrycznej – 1 osoba¹

inne umowy zlecenia - 80

Umowy kontraktowe

Lekarz – 4 osoby

¹ – pracownicy zatrudnieni (pkt.E) na umowę zlecenia

3. Wynagrodzenia

a. Wynagrodzenia

wynagrodzenie: 4 376 392,57

b. Wysokość rocznego lub przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia wypłaconego łącznie członkom zarządu i innych organów stowarzyszenia oraz osobom kierującym wyłącznie działalnością gospodarczą.

Członkowie Zarządu i Komisji Rewizyjnej, Rada Seniorów pracują społecznie, nie pobierają żadnego wynagrodzenia ani z tytułu umów o pracę ani z umów cywilno – prawnych.

c. wydatki na wynagrodzenia z umów zlecenia

Umowa zlecenie i umowa o dzieło – 72 493,50 zł

d. wydatki na umowy kontraktowe – 101 886,34 zł

e. Usługi – dostępność całodobowa do opieki hospicyjnej – 409 260,38 zł

4. Udzielone przez stowarzyszenie pożyczki pieniężne z podziałem według ich wysokości, ze wskazaniem pożyczkobiorców i warunków przyznania pożyczek oraz podaniem podstawy statutowej udzielania takich pożyczek.

Towarzystwo nie udziela pożyczek.

5. Nabyte nieruchomości, ich przeznaczenie oraz wysokości kwot wydatkowych na to nabycie

Brak zakupionych nieruchomości,

6. Nabyte pozostałe środki trwałe z cenami:

Nie nabyto w okresie sprawozdawczym

7. Wartość aktywów i pasywów Towarzystwa

AKTYWA

- Aktywa trwałe	9 561 518,98 zł
- Aktywa obrotowe	6 027 558,56 zł
AKTYWA RAZEM	15 589 077,54 zł

PASYWA

- Kapitał własny	12 122 968,44 zł
- Zobowiązania	349 021,67 zł
- rozliczenia m/o	3 117 087,43 zł
PASYWA RAZEM	15 589 077,54 zł

Część IX

Dane o działalności zleconej stowarzyszeniu przez podmioty państwowe i samorządowe (usługi, państwowe zadania zlecone i zamówienie publiczne) oraz o wyniku finansowym tej działalności.

- brak

Część X

1. Kontrole w Towarzystwie Przyjaciół Chorych Hospicjum św. Łazarza w Krakowie w 2012 r.:

Państwowa Powiatowa Inspekcja Sanitarna

a) 29.02.2012 r. – brak zaleceń

b) 7.03.2012 r. – wykonanie zaleceń

- doprowadzenie do należytego stanu sanitarno – technicznego poprzez odmalowanie ścian i sufitu w magazynie podręcznym kuchni
  - doprowadzenie do należytego stanu sanitarno – technicznego regału do przetrzymywania środków spożywczych w magazynie podręcznym poprzez jego wymianę
- c) 10.08.2012 r. – brak zaleceń

Urząd Kontroli Skarbowej w Krakowie

17.09.2012 r. – 19.10.2012 r. audyt gospodarowania środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej otrzymanych w ramach Małopolskiego Regionalnego Programu Operacyjnego

2. Audyt

W 2012 roku na zlecenia Towarzystwa zostało wykonane badanie sprawozdania finansowego oraz pozostałej działalności Towarzystwa.

Walne Zebranie w czerwcu 2012 r. przyjęło audyt z badania sprawozdania finansowego za rok 2011, przedstawiony przez Komisję Rewizyjną, który wykonała Firma Audytorska „INTERFIN” Sp. z o.o. ul. Radzikowskiego 27/03, 31-315 Kraków.